

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Комунального закладу вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради

29 червня 2022 р. протокол № 9

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 10 від 29 червня 2022 р.

Т.в.о. ректора Петро БОЙЧУК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ КОНЦЕПЦІЇ МОВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Дата введення: 30 червня 2022 року

Концепція мовної освіти в Україні декларує актуальне завдання сучасного суспільства – інтеграцію України до світової спільноти, що передбачає реформування процесу навчання та створення нового освітнього середовища. Найважливіші позиції документа акцентують увагу на тому, що мовна освіта повинна сприяти посиленню позицій рідної мови й відкривати нові можливості для розвитку інших мов з урахуванням специфіки реальної мовної ситуації у світі. Ці функції мови є соціально найбільш значимими: вони забезпечують захист національної мови, гарантують її безпеку та розвиток в світі. Документ має позитивне значення для розвитку мовної освіти, оскільки мова – основний засіб, інструмент навчання, виховання й розвитку. У контексті відбудови національних інтересів і захисту державних кордонів, зміст документа набуває особливого значення. Завдяки вивченню мови формуються ментальні ознаки особистості, зміцнюється держава.

Окрему увагу у Концепції мовної освіти в Україні зацентовано на утвердженні гуманістичної концепції в новій філософії освіти, що гарантує забезпечення якості освітянських послуг відповідно до світових стандартів та підходів, зокрема, переорієнтацію освіти на формування необхідних для життя ключових компетентностей.

В основі розвитку мовної вітчизняної освіти перебуває прагнення до формування пізнавально-творчої особистості, яка володіє високим рівнем комунікативної компетентності, здатна до сприйняття й передачі різноманітної інформації. Загалом на це орієнтує цілий ряд документів: Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», Концепція розвитку національного освіти та Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти. Значимі для української суспільності цінності й положення регламентує також Концепція державної цільової програми розвитку й функціонування української мови на 2022-2030 рр. Зміст документа розглядає забезпечення умов поступової зміни ставлення іншомовних людей до державної мови, формування усвідомленої позиції такого вибору, надання можливостей для повноцінного добровільного переходу суспільства на українську мову.

В умовах сьогодення забезпечення повноцінного функціонування української мови, її розвитку, популяризації – це інструмент формування національної безпеки, стійкості, майбутнього. Вивчення іноземних мов уможливорює повносправну інтеграцію української молоді до світової, європейської спільноти, що сьогодні надзвичайно актуально. З огляду на це, керуючись новітніми завданнями й суспільними викликами та опираючись на документи, що забезпечують розвиток мовної освіти в Україні, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (далі – коледж) активно працює над реалізацією програми розвитку мовної освіти закладу.

Освітньо-професійні програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема, факультету початкової освіти та фізичної культури й факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва, а також освітньо-професійні програми підготовки здобувачів освітнього-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр фахової передвищої освіти базуються на основі загальновідомих нормативних документів із врахуванням ключових освітніх, розвивальних та виховних цілей вивчення мови (рідної та іноземної) з прогнозуванням актуальних напрямів, в яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувачів освіти.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти поглиблює основи вивчення мови. Навчальні дисципліни дають можливість удосконалювати володіння мовами, насамперед, державною, рідною та щонайменше однією з іноземних; реалізувати комунікативні наміри, вивчати функціональну систему мовлення, культуру мовлення, підвищувати комунікативну компетентність.

З цією метою **ОПП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021)** у системі нормативних компонентів пропонує вивчення таких освітніх компонентів: «Українська мова у ділових освітніх комунікаціях» (3 кред.); «Сучасна українська мова з практикумом» (5 кред.); «Літературні студії. Україна і світ (5 кред.); «Іноземна мова» (5 кред.);

«Практика усного й писемного мовлення (іноземна мова)» (4 кред.). У циклі професійної підготовки такі освітні компоненти: «Методика навчання української мови, каліграфія» (6 кред.); «Дитяча література з методикою навчання літературного читання» (5 кред.). Додаткова спеціалізація (Англійська мова у початковій школі) передбачає вивчення таких освітніх компонентів: «Методика навчання іноземної мови», «Англійська мова: теоретичний та практичний курс», «Країнознавство та англійська дитяча література».

ОПП Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021) у нормативному циклі передбачає вивчення таких освітніх компонентів мовної галузі: «Українська мова за професійним спрямуванням. Основи спортивного коментування» (6 кред.); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (6 кред.).

ОПП Середня освіта (Фізична культура) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021) передбачає вивчення таких освітніх компонентів у циклі нормативних дисциплін: «Українська мова за професійним спрямуванням» (5 кред.); «Сучасні комунікаційні технології в професійній діяльності вчителя фізичної культури НУШ» (4 кред.); «Культура мовлення. Основи критичного мислення вчителя фізичної культури НУШ» (4 кред.); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (4 кред.).

ОПП Початкова освіта фахової передвищої освіти (2021) у системі нормативних компонентів пропонує вивчення таких дисциплін: «Українська мова за професійним спрямуванням» (3 кред.). У циклі професійної підготовки такі дисципліни: «Практикум сучасної української мови з методикою навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі, каліграфія» (6 кред.); «Дитяча література з основами культури та техніки мовлення» (6,5 кред.). Додаткова спеціалізація (Вчитель англійської мови в початковій школі) передбачає вивчення таких освітніх компонентів: «Теоретична граматики (англійська мова)», «Методика навчання іноземних мов і культур», «Практикум з мовної комунікації (англійська мова)».

ОПП Середня освіта (Фізична культура) фахової передвищої освіти забезпечує вивчення таких освітніх компонентів у циклі нормативних дисциплін: «Українська мова за професійним спрямуванням та основи спортивного коментування» (3 кред.); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (3 кред.).

Окрема увага у Концепції мовної освіти в Україні акцентується на ролі мовознавчих наук на суміжжі з іншими галузями знань. Відповідно до цього на факультеті початкової освіти й фізичної культури пропонується запровадити вивчення ряду освітніх компонентів, що інтегрують знання різних дисциплін й забезпечують появу нових акцентів у філософських засадах навчання мови. До каталогу пропонованих вибіркових дисциплін **ОПП Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021)** подано такі освітні компоненти: «Література українського зарубіжжя»; «Основи медіаграмотності у фаховому середовищі»; «Культура віртуального спілкування у професійному просторі»; «Культура мови та етика комунікації в освітньому просторі»; «Основи красномовства та сценічної майстерності»; «Психолінгвістика для педагогів»; «Практична граматики англійської мови».

До каталогу вибіркових дисциплін **ОПП Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021)** подано такі освітні компоненти: «Психолінгвістика для педагогів фізичного виховання та тренерів»; «Культура віртуального спілкування у професійному просторі».

Цикл дисциплін вільного вибору студента **ОПП Середня освіта (Фізична культура) (2021)** включає такі освітні компоненти мовної галузі: «Спортивна термінологія та комунікація іноземною мовою»; «Психолінгвістика»; «Основи спортивного коментування»; «Основи культури мовлення у спортивній освітній комунікації»; «Культура віртуального спілкування у професійному просторі».

Освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти **факультету дошкільної освіти й музичного мистецтва** враховують рекомендації з розвитку мовної освіти України. Навчальні дисципліни

мовного циклу удосконалюють вивчення української мови як системи, забезпечують набуття комунікативних навичок, сприяють розвитку професійних компетентностей.

ОПП Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021) у нормативному циклі передбачає вивчення таких освітніх компонентів мовної галузі: «Українська мова за професійним спрямуванням. Основи психолінгвістики» (8 кред.); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (8 кред.).

ОПП Музичне мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021) у циклі дисциплін загальної підготовки забезпечує вивчення таких освітніх компонентів: «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (3 кред.); «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (5 кред.).

ОПП Дошкільна освіта фахової передвищої освіти у нормативному циклі передбачає вивчення таких освітніх компонентів мовної галузі: «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (4,5 кред.); «Література для дітей дошкільного віку та культура мовлення» (3 кред.); «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (4 кред.).

Тематика занять освітніх компонентів побудована на основі міждисциплінарного принципу. Зокрема, українська мова (за професійним спрямуванням) передбачає інтеграцію сучасної української мови, етнокультурології, психолінгвістики, українознавства. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) інтегрує знання таких дисциплін: сучасна українська музика, основний музичний інструмент, історія української музики та ін.

До каталогу пропонованих вибіркових дисциплін **ОПП Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021)** подано такі освітні компоненти: «Література для дітей дошкільного віку»; «Основи красномовства та сценічної майстерності»; «Психолінгвістика для вихователів ЗДО», «Українознавство».

До каталогу пропонованих вибіркових дисциплін **ОПП Музичне мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2021)** подано такі освітні компоненти: «Основи красномовства та сценічної майстерності», «Психолінгвістика для педагогів, музичних керівників».

Концепція мовної освіти коледжу корелює з ключивими завданнями Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року (наказ МОН від 06.06.2022 № 527), що, відповідно, обумовлює напрями роботи Нової української школи.

Мета національно-патріотичного виховання – формування свідомого громадянина-патріота України з активною державницькою позицією, здатного відстоювати національні інтереси держави. Задля реалізації поставлених завдань у коледжі функціонує ряд факультативних курсів та спецкурсів, зокрема: клуб «Всесвіт», військово-патріотичний клуб «Патріот», народознавчий гурток «Оберіг», літературна студія «Неповторність», читацький клуб «ЛітЕра», студентське творче об'єднання «Школа журналістів», творче об'єднання «Гранослов» та ін.

Мовна освіта у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради характеризується зміною пріоритетів в навчально-методичному плані відповідно до новітніх завдань і цілей вищої школи. Визначальними стають інтегровані освітні компоненти, що забезпечують реалізацію гуманістичної концепції в новій філософії освіти, співпрацю особистостей студента та викладача, розвиток культури комунікації, новітніх технологій спілкування, формування необхідних для життя ключових компетентностей. Оновлюються й види навчальної діяльності, зорієнтовані на парну, групову мовну взаємодію через виконання творчих вправ і завдань, проєктів, які сприяють підвищенню ефективності рідномовної та іншомовної комунікації, актуальних потреб здобувачів освіти, зокрема, зумовлених перспективами професійної діяльності й потребами виховання нової генерації свідомої молоді з активною громадянською позицією, здатної достойно представити свою країну у світі.

Відповідно до завдань Концепції мовної освіти України з метою сприяння розвитку українського суспільства, освітньо-професійні програми закладу вищої освіти звертають посилену увагу на вивчення предметів, які забезпечують формування національно мовної особистості. Заклад активно взаємодіє з мовними й літературними кафедрами факультетів філології та журналістики й романо-германської філології Волинського національного університету імені Лесі Українки, кафедрою української мови та літератури факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету та кафедрами української мови, української літератури факультету філології та журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського й кафедрою іноземної та української філології Луцького національного технічного університету в рамках підписаних договорів про співпрацю. Викладачі кафедри філології та циклової комісії словесних дисциплін ініціюють організацію й проводять формальні й неформальні зустрічі з викладачами випускових кафедр та циклових комісій щодо обговорення актуальних мовних проблем (зокрема, про оновлення контенту навчальних програм з української та іноземних мов).

Розвиток мовної освіти закладу здійснюється й завдяки активному функціонуванню власних фахових періодичних видань: «Академічні студії». Серія «Педагогіка», «Академічні студії». Серія «Гуманітарні науки», які забезпечують можливості публікування результатів наукових досліджень педагогів коледжу, області, регіону, країни, закордонних авторів і засвідчують високий рівень педагогічної науки закладу вищої освіти.

РОЗРОБЛЕНО:

Завідувач кафедри філології

Микола МАРТИНЮК

ПОГОДЖЕНО:

Провідний юрисконсульт

Артем СМОЛЮК